

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 2 ลักษณะการผลิต การตลาด และนโยบายเกี่ยวกับถั่วเหลือง	9
2.1 สภาพการผลิตถั่วเหลือง	9
2.1.1 ประวัติของถั่วเหลือง	9
2.1.2 พันธุ์ถั่วเหลือง	11
2.1.3 สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปลูกถั่วเหลือง	15
2.1.4 ฤดูกาลผลิตถั่วเหลือง	15
2.1.5 การปลูกและการดูแลรักษา	17
2.1.6 การผลิตถั่วเหลือง	18
2.2 นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับถั่วเหลือง	24
2.2.1 ช่วงก่อนการเปิดตลาดในปี 2538	24
2.2.2 ช่วงหลังการเปิดตลาดในปี 2538	25
2.2.3 ราคาเมล็ดถั่วเหลืองในประเทศไทย	30
2.2.4 ต้นทุนการผลิตถั่วเหลือง	33
2.2.5 การตลาดถั่วเหลือง	36
2.2.6 วิธีการตลาดถั่วเหลือง	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.7 ความต้องการใช้ถั่วเหลืองในประเทศ	39
บทที่ 3 ทฤษฎีและระเบียบวิธีวิจัย	41
3.1 แนวคิดทฤษฎี	41
3.1.1 ทฤษฎีอุปทาน	41
3.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับแบบจำลองการตอบสนองอุปทาน	42
3.1.3 แบบจำลองทั่วไปของการตอบสนองของอุปทานสินค้าเกษตร	44
3.1.4 การประยุกต์ใช้แบบจำลองการตอบสนองของอุปทานสินค้าเกษตรของเนอร์เลฟ	48
3.1.5 การคำนวณหาค่าความยืดหยุ่นของการตอบสนองอุปทาน	50
3.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	51
3.2.1 ข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล	51
3.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	51
3.2.2.1 การวิเคราะห์การตอบสนองของอุปทานถั่วเหลืองแยกฤดูกาลผลิต	51
3.2.2.2 ค่าความยืดหยุ่นการตอบสนองของอุปทานในระยะสั้นและระยะยาว	53
บทที่ 4 แบบจำลองการตอบสนองของอุปทานถั่วเหลือง	55
4.1 ผลทางสถิติ	55
4.1.1 ปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงเส้นซึ่งกันและกัน (multicollinearity)	55
4.1.2 ความแปรปรวนของตัวคลาดเคลื่อนไม่คงที่ (heteroskedasticity)	58
4.2 ผลการวิเคราะห์แบบจำลองการตอบสนองของอุปทานถั่วเหลือง	59
4.2.1 แบบจำลองการตอบสนองของอุปทานถั่วเหลืองฤดูฝน	59
4.2.2 แบบจำลองการตอบสนองของอุปทานถั่วเหลืองฤดูแล้ง	62
4.2.3 สัมประสิทธิ์การปรับตัวของอุปทาน และสัมประสิทธิ์การคาดคะเนราคา	65

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 การคำนวณหาค่าความยืดหยุ่นของอุปทานในระยะสั้นและระยะยาว	66
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	68
5.1 สรุปผลการศึกษา	68
5.1 ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	76
ภาคผนวก ก ผลการวิเคราะห์แบบจำลอง	77
ประวัติผู้เขียน	82

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 พันธุ์ถั่วเหลือง ความก้าวหน้าในการเพิ่มผลผลิต และลักษณะสำคัญบางประการ	12
2.2 พันธุ์ถั่วเหลืองที่กรมวิชาการเกษตรได้ปรับปรุงพันธุ์เพื่อเพิ่มผลผลิต และคุณภาพเมล็ดให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	14
2.3 ปริมาณโควตาและอัตรารายปีที่ไทยต้องเปิดตลาดตาม WTO ปี 2538-2549	29
2.4 ผู้รับซื้อ เกณฑ์มาตรฐาน และราคารับซื้อเมล็ดถั่วเหลืองที่ผลิตในประเทศ ปี 2549	32
2.5 เปรียบเทียบโครงสร้างต้นทุนการผลิตถั่วเหลืองเฉลี่ยทั้งประเทศของไทย ปีการเพาะปลูก 2540/41 และ 2549/50	34
4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของแบบจำลองอุปทานถั่วเหลืองในฤดูฝน	56
4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของแบบจำลองอุปทานถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	57
4.3 สัญลักษณ์ของตัวแปรในแบบจำลอง	58
4.4 ค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลองการตอบสนองของอุปทานถั่วเหลืองฤดูฝน	60
4.5 ค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลองการตอบสนองของอุปทานถั่วเหลืองฤดูแล้ง	62
4.6 ค่าความยืดหยุ่นระยะสั้นและระยะยาวของอุปทานถั่วเหลืองในฤดูฝนและฤดูแล้ง	66
ก.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลองอุปทานถั่วเหลืองในฤดูฝน	78
ก.2 ผลการทดสอบปัญหา heteroskedasticity ของแบบจำลองอุปทานถั่วเหลืองในฤดูฝน	79
ก.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลองอุปทานถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	80
ก.4 ผลการทดสอบปัญหา heteroskedasticity ของแบบจำลองอุปทานถั่วเหลืองในฤดูแล้ง	81

สารบัญภาพ

รูปที่		หน้า
1.1	บัญชีสมมูลเมล็ดถั่วเหลืองของไทย ปีพ.ศ. 2531-2549	2
1.2	เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตถั่วเหลือง ปีการเพาะปลูก 2530/31-2549/50	2
2.1	การใช้ประโยชน์จากถั่วเหลืองในรูปแบบต่างๆ	10
2.2	เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตของถั่วเหลือง ปีเพาะปลูก 2530/31-2549	19
2.3	แผนที่เพาะปลูกถั่วเหลืองฤดูแล้ง ปีเพาะปลูก 2549	20
2.4	แผนที่เพาะปลูกถั่วเหลืองฤดูแล้ง ภาคเหนือ ปีเพาะปลูก 2549	21
2.5	แผนที่เพาะปลูกถั่วเหลืองฤดูแล้ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีเพาะปลูก 2549	22
2.6	แผนที่เพาะปลูกถั่วเหลืองฤดูแล้ง ภาคกลาง จังหวัดกาญจนบุรี ปีเพาะปลูก 2549	23
2.7	ราคาถั่วเหลืองชนิดคละที่เกษตรกรขายได้ ปีเพาะปลูก 2527/28-2550/51	30
2.8	ราคาถั่วเหลืองในประเทศ	31
2.9	ต้นทุนการผลิตถั่วเหลืองของไทย ปีเพาะปลูก 2520/21-2549/50	33
2.10	ต้นทุนการผลิตถั่วเหลืองเป็นรายภาค แยกฤดูกาล ปีเพาะปลูก 2549/50	35
2.11	วิธีการตลาดถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์	38
2.12	บัญชีสมมูลถั่วเหลืองของไทย ปี 2550/51	39
2.13	ปริมาณการนำเข้าถั่วเหลืองของไทยเป็นรายประเทศ ปี 2549	40
3.1	การตอบสนองของอุปทานผลผลิตและราคาผลผลิต	43
3.2	การปรับตัวของผลผลิต	45